

N:o 196.

Af herr **O. Emthén**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändrade bestämmelser i fråga om den kommunala rösträtten på landet.

Den inom denna kammare är efter år väckta frågan om begränsning af den kommunala rösträtten å landet fann ej heller vid 1898 års riksdag sin lösning. Att här upprepa de skäl, som tala för en dylik begränsning, torde vara öfverflödigt, då desamma äro allmänt kända och af kammaren erkända. Med hvar dag, som går, framträder ju allt starkare behofvet af en sådan förändring och olägenheten af de nuvarande bestämmelserna i ämnet — en olägenhet, känbar i synnerhet för Norrland, der bolagen i ständigt större skala slå under sig jorden.

Hvad angår den åstundade begränsningens omfattning, hafva derom olika meningar gjort sig gällande; men vill det synas, som skulle en begränsning af röstmaximum för aktiebolag till $\frac{1}{20}$ och för andra röstberättigade till $\frac{1}{10}$ med ett absolut röstmaximum af 1,000 fyrkar vara på samma gång tillräckligt effektiv och nog moderat att kunna vinna anslutning från olika håll.

Jag tillåter mig därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen behagade besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om utarbetande och framläggande för Riksdagen, så fort ske kan, af förslag till ändring af gällande bestämmelser angående den kommunala rösträtten på landet, gående hufvudsakligen derpå ut, att

rösträtt icke må utöfvas af aktiebolag för mera än en tjugonedel och af annan röstberättigad för mera än en tiondedel af kommunens hela fyrktal eller i något fall för högre röstetal än det, som motsvarar ett tusen fyrkar.

Stockholm den 27 januari 1899.

Oswald Emthén.

Häruti instämma:

C. J. Öberg. C. Bergström.

N:o 197.

Af herr **O. Emthén**, om ersättning till nämndemän för biträde vid vägsyn.

Vid riksdagarne åren 1895 och 1896 väcktes inom denna kammare tvenne särskilda motioner om införande i 35 och 53 §§ väglagen af bestämmelse derom, att nämndemän, som vid vägsyn biträdde, skulle ega att af vägkassan uppbära viss ersättning; men blefvo dessa motioner af lagutskottet afstyrkta, och godkände sedan Riksdagen utskottets hemställan.

Såsom skäl för afstyrkandet anfördes af lagutskottet hufvudsakligen, att stadgandet i 35 § väglagen om skyldighet för nämndemän att delta i vägsyn ej ålagt nämndemännen något ytterligare besvär utöfver hvad förut redan enligt 1734 års lag varit stadgadt och att ersättning till dem för utförande af det uppdrag, som enligt förstnämnda lag lemnats dem, icke varit medgifven; att utskottet, med hänsyn till nämndemansbefattning